

Krisztuskövetés mint toronyépítés és hadba vonulás

Köszöntés: „Hanem keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak nektek!” Máté 6:33.

Ige: Lukács 14: 25 – 35.

Urunk Jézus példázatainak sorozatában a múlt alkalommal azt hallottuk, hogy a menyegzőt készítő király miután a kedvességével már mindent megtett, hogy a meghívottjaival megtöltse a számukra készített örömlakoma helyét utoljára már nem csak egyszerűen hívta az embereket a fia menyegzőjére, hanem szolgálai által, [ἀναγκάζω (anagkadzó) 1) kényszerít vkit vmire 2) érveléssel meggyőz, rávesz] **kényszerítve** gyűjtette be a keresztutaknál állókat, a sövényeknél élőket, a szegényeket, a társadalom peremére kutasítottakat, a csonkabonkákat, a sántákat, vakokat, a fogyatékkal élőket, a jókat és gonoszokat, egyszóval mindenkit.

Időzzünk el Mindenható Urunknak ennél a kényszerítésénél! Itt bizony „nem a hallgatóságnak, hanem magának Jézusnak a befogadókészségéről” van szó! Rettentően félreismertük urunkat, ha azt feltételezzük róla, hogy bárkiről is lemond azok közül, akiket az Atya neki adott és Ő a vére és lelke árán megvásárolt! Nem az tehát már itt a kérdés, hogy örömlakomához való csatlakozásra meghívottak mennyire készségesek e hívásnak engedni, sokkal inkább arról van szó, hogy mennyire készséges, sőt elszánt az, Aki hív, **milyen mértékben szól mindenki számára a hívása**, és melyek azok a feltételek, amelyek szerint valakit befogadnak vagy sem az Úr végidőket követő nagy lakomájára? (Pleșu, Andrei, 2019, 200).

Semmi kétségünk ne legyen elhívó Urunk szent elszántságáról; csak nézz fel a keresztre, a nagy Szenvedőre és látván látod ott a terólad lemondani nem akaró konok elszántságát! Nem fog onnan leszállni (Máté 27:40 - 42) a te kedvedért. Nem, soha; ellenkezőleg, e felemeltetésben megnyilvánuló szent elszántságával téged emel fel oda, ahol ő van, neked pedig és nekem, nincs semmi hatalmam ez ellen az ellenálhatatlan [ἐλκώω, ἔλκω (helküó helkó) 1) húz, von, kihúz, kivon 2) vonszol, rángat, hurcol 3) vonz] vonzás ellen! Ez az Isten evangéliumának igazsága, ez a Krisztus teljhatalmú váltságának ereje, már nincs semmi, ami felett ne ő uralkodna, minden az Ő lábaihoz omlik, mert minden a mi örökkévaló elszánt Urunk elszántságából történik!

Mindenre és a végsőkig elszánt urunkat, Jézust a rajongóknak egy hatalmas nagy tömege követte, amikor hirtelen megállt és nagyon határozottan így szólt hozzájuk:

- „Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlöli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sőt a még a saját lelkét is, nem lehet az én tanítványom. Ha valaki nem hordozza a maga keresztyét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom.”

Jézus szavai úgy hatottak arra a sokaságra, mint a hidegzuhany. Jézus nem úgy viselkedett, mint a mai politikusok, akik annak örülnek, ha minél nagyobb szavazótáborra képesek elámítani álnok és teljesíthetetlen ígéreteikkel, és arra bírnak őket, hogy rájuk szavazzanak. Krisztusnak ilyen áron nem kellene se szavazók, még kevésbé követők!

Aki közületek nem tagadja meg vérségi kötelekeit, aki nem üzen hadat saját örökölt természetének, hanem kedvez önmagának, aki az ő életében a vérségi kötelekeket előbbre helyezi, mint az Isten Fia Messiás Jézust kezdve önmagával, folytatva szüleivel, testvéreivel, gyermekeivel és feleségével, az nem lehet az Úr tanítványa vagy katonája.

Megtagadni az örökölt mihaszna ádami természetet, annak a testben viaskodó törvényét, a vér szavát, a hústest és a vér indulatát, ez a feltétele a jézusi tanítványságnak! Ki képes arra, hogy önmagát így megtagadva szánja el magát a követésre?

Jézus tehát újabb ikerpéldázatával a meggondolásra és nem annyira a lemondásra, hanem sokkal inkább az eltökélt és mindenre, a végsőkig elszánt Jézus követésre szólítja fel a

hallgatóit. Milyen hallgatóit? Az olyanokat, akik testi lelkesedéssel, a test vágyai által szőtt ábrándokkal akarták követni őt, és bemenni az isten országába, akik rajongva lelkendezve fűt fűt ígérnek és ezt mondják Jézusnak:

- Én úgy szeretlek téged, hogy te veled kész vagyok mind tömlőre, mind halálra menni! Luk 22:33. Uram (...) az életemet adom érted! Jn 13: 37. Én úgy szeretlek, hogy „ha mindnyájan megbotráncolnak is te benned, én soha meg nem botráncolok!” Máté 26:33. És ha veled együtt kell is meghalnom, meg nem tagadlak téged! Máté 26:35; Mk 14: 30.

Halljátok hát és lássátok ezeket a mennybe tornyosuló csodálatos felhőkarcolóigéreteket és ábrándfogadalmakat! Kérdés: Van-e neked miből megépíteni ezeket, meg tudod valósítani, végbe tudod vinni, vagy úgy jársz, mint az ember, aki toronyépítésbe kezdett? Ez a példázott ember mindenekelőtt nem ült le, hogy felszámítja a költségeit, nem ült napokig, hogy mindent körül járva felmérje, hogy mire lesz szüksége, hogy lesz-e egyáltalán mivel bevégezze? Látványos alapot, fundamentumot vetett! Csodájára jártak az emberek, csak épp befejezni nem bírta, így mindenki, aki látta, csúfolni kezdte őt:

- Ez az ember az, aki elkezdte az építést, de véghez vinni már nem bírta! Luk 14: 28 – 30.

E lukácsi ikerpéldázatnak egy nagyon korai magyarázata az úgy nevezett Tamás evangéliuma, melybe ez áll:

Az „Atya országa” egy olyan emberhez hasonlít, aki egy előkelőséget akar kardjával leszúrni, ezért előbb otthon átdöfi házának falát, hogy karjának erejét kipróbálja. Tettét véghez is viszi.

A következtetéseket levonva, az Isten országára azok alkalmasok, akik magukat mindenre elszánva teszik próbára, meggondoltan vállalják az aszketikus és fanatikus lemondást, és mindent alárendelnek annak az új országnak új eszméjéért és értékrendjéért.

Mit gondoltok, valóban erről van szólni Jézusnak ebben a mi reánk is vonatkoztatott tanításában? Képes vagy önmagadat próbára tenni? A saját magad kitalálta kadétiskola, a saját magad elképzelt kegyetlen kiképzőtábor sikeres elvégzése képessé tesz téged a végső győzelemre? Valóban? Vajon ezt jelenti az önmagunk megpróbálása az úri szent vacsora alkalmával? (...) Hát nem ugyanannak a testnek ábrándja ez kiképzőtábor, amely a toronymagas fogadalmakat is teszi? Mondjátok meg ti! Ezért fogalmazza meg később Pál apostol, hogy *test és vér nem örökölheti az isten országát!* 1Kor 15:50.

Jézus tehát nem ámit, sőt inkább kijózanít, manapság ezért nincs neki olyan látványos rajongó tábora, mint amilyen egy felkapott antikrisztusi sztárnak és demagóg politikusnak van, és olyan mindenre elszánt dzsihád katonái sincsenek, amilyenek a mindenkori ördögnek voltak és vannak! Urunknak és jó Pásztorunknak csak juhaink és bárányaink vannak, s ezek vagyunk mi! Ugyancsak Pál apostol tanítja:

„Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak.” Ef 6:12.

Sokan, mint hal a horgon fennakadnak Jézusnak kemény fogalmazásán, miszerint a hozzá való végleges csatlakozás feltétele a családnak és saját lelkének meggyűlölése. Ez egy korabeli kifejezés volt, amit már a Mózesre hivatkozó törvény is kőbe vésett. Haljunk hát:

„Ha valakinek két felesége van, az egyiket szereti, a másikat pedig *gyűlöli*¹, de az történik, hogy mind a szeretett, mind a gyűlölt nő fiút szül neki úgy, hogy a gyűlöltnek a fia lesz az elsőszülött, akkor azon a napon, amikor majd fiait örökösökké teszi a maga tulajdonán, nem teheti elsőszülötté a szeretett feleség fiát a gyűlöltnek fiával szemben, ha az elsőszülött!” 5Móz 21, 15 – 16.

Törvény, hogy a két feleség közül az egyiket szereti, de ennek a törvénynek következménye az, hogy a másikat mellőzi és hátrányba helyezi! Amikor tehát valaki az egyik feleségét szereti, a másikat *gyűlöli*² ez azt jelenti, hogy az egyiket előnybe részesíti, a másikat elhanyagolja, félreteszi és mindenben a szeretet feleség mögé helyezi!

Mindez azt jelenti, hogy Jézussal senki és semmi nem versenyezhet, Ő semmivel és senkivel szemben nem kerülhet soha a második helyre! Vagy Jézus van a legelső helyen, vagy nincs tanítványság, és nem beszélhetünk Isten országába való bemenetelről!

Jézus azt, hogy a tanítvány életében az Isten országa mindig a legelső helyen maradjon az ikerpéldázat egyikében az építkezésre elszánt gazdához hasonlította, aki költségvetést készít, felméri, hogy szándéka mennyibe kerül és lesz-e miből fedezze a munkát.

Kissé visszatér ebben a példázatban a szántóföldbe rejtett kincs, és a talált drágagyöngy példázata. Emlékezzünk vissza, hogy azokban a példázatokban a földműves eladja mindenét, hogy megvehesse a szántóföldet, a gyöngykereskedő pedig eladta mindenét, hogy megvásárolhassa azt a nagyértékű gyöngyöt. Itt hasonló a helyzet. Az építkezést szándékszó gazda azt kell eldöntse, hogy ráteszi-e mindenét, amilye van, hogy befejezhesse a tornyot, és az, amennyi neki van elég lesz-e? Ellenkező esetben a megszégyenüléssel, kudarccal és a kigúnyolással kell szembenéznie.

Urunk itt nem arról a költségről beszél, amivel nekünk kell számolnunk, hanem arról, amit Ő számított fel kezdve a testet öltéssel, szűztől való megszületése, a Názáretben töltött harminc évet, aztán a népszerűség, majd a botránkozás és gyűlölet három évét, a Gecsemáné kikutathatatlan mélységű halálos harcát és a golgotai kereszthalált, - ez az, ami körül az idő és az örökkévalóság forog!

Semmi kétséged nem lehet afelől, hogy az Isten Fia Jézus Krisztus felszámolta a költségeket, beletett teljes önmagát! Semmit nem tartott meg önmagából önmagának! Ő mindent az Atya kezébe helyezett. Rajta nem nevezhetnek a végén és nem mondhatják: „Ez az ember elkezdte az építést és nem bírta befejezni.” „Elvégeztetett”, volt a legutolsó szava a keresztfán!

Ezek a tanítványság feltételei, amelyeket Urunk a 26, 27 és 33. versben említ, s azt jelentik, hogy az Ő hatalmas építési vállalkozásában csak azokat az embereket, férfiakat és nőket tudja felhasználni, akikben Ő mindent elvégzett, kik hozzá hasonlóan cselekszenek, vagyis mindenüket leteszik Krisztus kezeibe, úgy adják oda magukat Krisztusnak, ahogyan Jézus adta önmagát Atyjának!

¹ A „gyűlöli” szó itt a héber קָטַף (sáné) Kal 1) gyűlöl, utál Nifal 1) gyűlölik, meggyűlölik, gyűlöletessé lesz Piél. Ez alakilag egy melléknévi igenév és úgy viselkedik, mint a névszók: van neme és száma, de úgy funkcionál, mintha melléknév lenne. Az igenevekhez hasonlóan „atemporális”, vagyis a fordítás során a szövegkörnyezet dönti el, hogy múlt, jelen vagy jövő idővel adható vissza. A melléknévi igeneveknek két típusa különböztethető meg: az aktív és a passzív melléknévi igenév. Az aktív participium a folyamatosság érzetét az imperfektumnál is erőteljesebben hordozza, míg a passzív participium a befejezettség, lezártság képzetét hordozza (pl. írás = 'aminek az írása már lezárult, befejeződött'). Használata: 1) jelző (milyen? melyik? mennyi?): „kinyújtott kar” (Péld 15:31) „a Fáraó elsőszülöttje, aki a trónjára ül majd” (2Móz 11:5) 2) állítmány: „az egek hirdetik Isten dicsőségét” (Zsolt 19:2) 3) alany (ki?): „az Úr a te őrződ” (Zsolt 121:5)

² Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig [μισέω (miszéó) gyűlöl, utál, ki nem állhat Etimológia: miszosz gyűlölet, utálat] gyűlöltem. Róm 9:13. Malakiás 1: 2-3. „Ézsaut ellenben gyűlöltem” igében ugyanaz a קָטַף (sáné) olvasható.

„Ha valaki utánam jön, és meg nem gyűlöli (...), nem lehet az én tanítványom.” Jézus Krisztus egyedül azokat fogja felhasználni, akik Őt személyesen, szenvedélyesen és odaadóan, tehát önfeláldozóan szeretik, jobban bármilyen földi köteléknél.

Ezek a feltételek kemények, de dicsőségesek. Isten mindent felülvizsgál majd, amit építünk. Emésztő tüzével fogja leleplezni, hogy nem építettünk-e Jézus fundamentumára néhány szénából szalmából és pozdorjából való saját vállalkozásunkat?

Ezek az idők a roppant vállalkozások napjai, olyanok, amelyeken igyekszünk szolgálni Istennek és – itt van a csapda. Őszintén szólva mi soha nem munkálkodhatunk Istenért. Jézus az, aki a saját vállalkozásába állít be bennünket, az Ő épülettervei és az Ő hadászati stratégiái alapján, és egy léleknek sincs joga meghatározni, hol alkalmazza!

Jézus azt is a követő tudomására adja, hogy milyen nagy felelőség hárul követőire, a munkásaira, amikor meghozzák döntésüket, ezt pedig a hadviselésre kényszerült király példázatával szemlélteti. A példázatbeli király összehívja tanácsosait, hogy közösen döntsék el a győzelem esélyeit. Ha a tanácskozás eredménye az, hogy egy a kettő ellen arányban az ellenségnek jobbak az esélyei, még időben békeköveteket küld, hogy megbeszéljék a behódolás feltételeit.

A király tehát egy egész rábízott ország népe érdekében dönt, hatalmas felelőséggel. Jézus azt üzeni, hogy a te döntésed is ugyanilyen fontos, mint a példázatbeli királyé. A Jézust követőknek próbára kell tennie magát, meg kell fontolnia cselekvését, meg kell gondolniuk: tudnak-e, akarnak-e egyáltalán szakítani a világ szeretetével, vérségi köteleikkel, természeti önmagukkal, és készek-e a kereszthordozásra, vagyis a Jézus-követés minden következményét vállalni? Pünkösöd előtt erre Jézusnak egy tanítvány se volt alkalmas csak Szentlélek eljövetele után! Csengjen a fülünkben a hangja:

- „Senki sem szolgálhat két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak!” Máté 6:24.

Tehát mindenkinek két ura van, vagy két felesége, kik közül az egyiket szereti, azaz minden elsőséget megkap tőle, a másikat gyűlöli, vagyis mindenben mindig hátul kullog! Mond, milyen szerelem az, amiben csak az egyik adja bele magát 100%-ban? Amiképpen a szerelemben úgy a Krisztussal való kapcsolatunkban sincs olyan 50-50%, mert abból soha nem lesz 100%. A 99 és 1%-ból sem lesz 100% soha! Csak 100-100% lesz 100%! Ezért tanítja az apostol:

„Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő az ő (100%-ban) adta értünk az életét: mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért!” 1 János 3: 16.

Kicsoda alkalmas arra, hogy nem a képzeletében lángoló Jézusért, hanem az előtte álló testvééréért az életét áldozza?

Lukács evangélista ugyanannak a lemondásnak két állapotát különbözteti meg. Azok, akik az evangélium missziójára szánják el magukat ez a lemondás teljes szakítást jelent, mert a család és a saját kultúra elhagyását is jelentheti. A másik állapot azokra vonatkozik, akik nem a misszióban, de mégis a Jézus tanítványai akarnak lenni, ők az önmagukhoz való jogukat, a világgal való élest, a vagyonnak és a családnak az akadályát kell nap mint nap félretegyék, azaz Jézus követése mögé helyezték. Pál tanítja:

- „Ezt pedig azért mondom, atyámfiak, mert az idő rövidre van szabva ezentúl, azért akiknek van is feleségük, úgy legyenek, mintha nem volna. És akik sírnak, mintha nem sírnának; és akik vigadnak, mintha nem vigadnának; akik vesznek, mintha semmijük sem

volna. És akik élnek e világgal, mintha nem élnének: mert elmúlik e világnak ábrázata.”

1Kor 7:29 – 31.

Jézusnak legtöbb beszéde döntésre szólít fel. Az Isten országa melletti döntésünket Jézus a hallott példázatok által két dologgal ösztönzi. Egyik a megszegyenülés, de nem az emberek előtt, nem is az ember ellensége előtt, hanem a mennyei seregek, a szentek, és az Isten előtt, akik előtt nyitott a keresztyén ember élete. A második ösztökéje Jézusnak az ellenség rajtunk való uralkodása, az a megszegyenítő alku, amivel megegyezünk az ellenségünknek való behódolásunk feltételeiről. Mindkettő nagyon megalázó állapot ez utóbbi pedig gyalázatosan kiszolgáltatott állapot is. Sok ember ilyen emberségéhez nem méltó megalázó állapotban él, sőt Isten szabad gyermekéhez méltatlan gyalázatos kiszolgáltatottságban! Milyen fájdalmas, hogy sokan nem is tudják, hogy választásaikkal régen megegyeztek a nagy hódítóval, az ember ös ellenségével, az ördöggel a behódolás kizsákmányolás feltételeiben. Nem is tudják, hogy ők régen nem szabadok. Mindenki annak a rabszolgája, akinek, vagy aminek behódolva szolgál! Van, aki a pénz, a vagyonszerzés rabszolgája. Van, aki valamilyen szenvedélyének a rabszolgája, mint például az alkohol, drog, tisztátalanság, paráznaság, gyönyör és ezekhez hasonló testi kötődések. De van, aki egyszerűen csak romlott önmaga elkötelezett és megkötözött rabszolgája.

Végül tudunk teljesen szélsőséges esetekről is, amikor valakit gonosz, tisztátalan szellemek szállnak meg, és a pokolba rángatják áldozataikat. Ilyen a mai kor antikrisztusi embere!

Jézus tehát a követőit választásra készíti. Egyik lehetőség, - ami igazából nem a járható út, - a megszegyenülés, és a megalázó behódolás az ember ellenségének, ha egyáltalán meg lehet egyezni azzal, aki kezdettől fogva csaló, és embergyilkos. A másik feltétel és az egyetlen lehetőség, Jézus Krisztust választani és vállalni az Ő neki való engedelmesség minden következményét, az Ő követésének a keresztyét.

Bárki, aki Jézust és az Isten országát választja, tudnia kell, hogy Isten előbb választotta az embert, mint tanítványt, mint az ember az Istent. Minden ember csak azért dönthet Krisztus mellett, mert Isten Krisztusban a bűnössé is váló ember mellett döntött.

Isten a lehető leglátványosabban döntött megmentésünk és üdvözítésünk mellett. Krisztus elhagyta a menny dicsőségét, és védtelen csecsemőként közénk született. Érett férfi korában elhagyta rokonságát és szegény tanítóként, vállalva a hajléktalanságot, járta az országot, bizonyoságot tévén az Isten uralmának közelségéről. Ő az ember Fiaként tökéletesen engedelmeskedett az Atya akaratának, és a végsőig, a keresztfán történő kínhalálig vállalta ennek az engedelmességnek minden következményét, ami őt egyfelől az emberek, másfelől az alvilág és a menny részéről érte őt. Jézus nem tagadja el, hogy az a sors, ami őt éri nemsokára a tanítványokat sem fogja elkerülni! Az Ő útja tehát a tanítványnak is az útja!

Próbáld ki önmagad! Lépj a Jézus lábnyomába és vállald ezt a döntésed. Tedd ezt, mert Isten Krisztus által megszabadított gyermeke vagy! Ha továbbra is behódolsz ellenségednek, mostantól fogva már a legnagyobb megszegyenülés tudatában fogod tenni, és azt is tudod, hogy annak az ellenségednek hódoltál be, aki rabszolgájaként kíméletlenül kihasznál és elveszít.

A tanítványi út Jézus szenvedésútjának a vállalása megfontolt és visszavonhatatlan döntésen kell, hogy alapuljon. Ettől Jézus inkább elrettent, mint ösztönöz, de mindezt úgy teszi, hogy előbb figyelmeztetve rámutat a megszegyenülések megszegyenülésére, és a leggyalázatosabb rabság valóságára.

Egyszerűbb szavakkal, ha nem választod az Isten hozzád közel jött uralmát, királyságát, akkor tárgyalj az ördöggel a neki való behódolásod feltételeiről! Az ellenségnek így behódolt ember olyan, mint az ízet vesztett só, csak arra alkalmas, hogy az utca sarába beletapossák! Mielőtt

tehát behódolnál tudd meg, hogy Isten Krisztusban a végsőkig szeret és míg csak lélegzel soha nem mond le rólad! nézz fel a keresztre, a nagy Szenvedőre és látván látod ott a terólad lemondani nem akaró konok elszántságát. Nem fog onnan leszállni (Máté 27:40 - 42) a te kedvéért. Nem, soha; ellenkezőleg, e felemeltetésben megnyilvánuló szent elszántságával téged fog felemelni oda, ahol ő van, nekem pedig és nekem, nincs semmi hatalmam ez ellen az ellenálthatatlan [ἐλκῶω, ἔλκω (helküö helkó) 1) húz, von, kihúz, kivon 2) vonszol, rángat, hurcol 3) vonz] vonzás ellen! Ez az Isten evangéliumának igazsága, ez a Krisztus teljhatalmú váltsága, már nincs semmi, ami felett ne ő uralkodna, minden az Ő lábaihoz omlik! Minden a mi örökkévaló elszánt Urunk elszántságából történik! Szerelmeseként vár reád, hogy ha egy utolsó roncsként is, de végül mégis Őt válaszd és mellette dönts. Ezért az igazságért is szeretem nagyon a Forrest Gump³ filmet, mert Jeni példájából ezt tanítja által nekünk az Úr lelke!

Tudnod kell, hogy miután Isten Krisztusban tökéletesen befejezte a te üdvözítésedet, a legnagyobb fájdalmat fogod szabadító Istenednek okozni, amikor visszahajtod a fejed az ördög igájába! Tudnod kell azt is, hogy aki az Istent féli annak senki és semmi mástól nem kell félnie! Olyan mély tiszteletet és szeretetet kell éreznünk az élő Úr iránt, hogy még a legvadabb fenyegetés se váltson ki belőlünk nagyobb hatást, mint a szél zúgása. Mondjuk ezt mi is:

- Hiába üvölt a szél, a szikla nem hajlik meg tőle!⁴

Kínpad, megfélemlítés, börtön, megaláztatás, halál ma sem árthatnak többet, mint abban az időben, amikor az Úr szolgálói ez igéket leírták. A tévtanítók és a csúfolódók székébe ülő gyalázkodók gúnyolásán és dühösségén pedig ne csodálkozzunk, hiszen a világ emberei nem szerethetik a tiszta mennyei tanítást. Tűrjük el tehát a világ haragját, nem árthatnak üdvösségünknek! Isten a segítségünk, legyünk bátrak! Üvöltsön a szél, a szikla nem hajlik meg tőle.

Mindezzel Jézus arra is rádöbenteti követőit, hogy színt kell vallaniuk. Nem létezik egy semleges állapot. Vagy Jézus oldalán háborúzol, vagy behódolsz a Jézus és a te saját ellenségednek! Jézus azonban azoknak, akik mindent beleszámolva követik őt, már a mostani életben is életet, szabadságot, igazi örömet ígér és ad, ráadásképpen pedig az eljövendőben örök üdvösséget is! Válaszd az életet, hogy élj! Ámen.

³ A világsiker Forrest Gump alkotás egy 1994-es amerikai filmdráma, vígjáték, melynek rendezője Robert Zemeckis, főszereplője pedig az oscar díjas Tom Hanks, további szereplők Robin Wright, Gary Sinise, Mykelti Williamson, Sally Field. A történet Winston Groom [1986](#)-ban kiadott regényén alapszik, alcíme: „*egy együgyű fickó feljegyzései*”.

⁴ Mulán című rajzfilm; a Kínai császár nem hajlik meg a hun Saniú fenyegető kényszerítésére.